

Zarządzenie Nr 16/ 99
Starosty Wyszowskiego
z dnia 20 października 1999r.

w sprawie ochrony danych w Starostwie Powiatowym w Wyszowie.

Na podstawie art. 34 i art. 35 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U Nr 91 poz. 578 z późn. zm), przepisów rozdziału 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. Nr 133 poz. 883) oraz § 11 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 3 czerwca 1998r. w sprawie określenia podstawowych warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetworzenia danych osobowych (Dz. U. Nr 80 poz. 521) **zarządzam**, co następuje:

§ 1.

W celu zapewnienia należytego bezpieczeństwa danych osobowych przetwarzanych w Starostwie Powiatowym w Wyszowie, szczególnie w przypadku, jeżeli przetwarzane są w systemach informatycznych, wprowadza się:

1. Zasady postępowania przy przetwarzaniu danych osobowych w Starostwie Powiatowym w Wyszowie (załącznik nr 1).
2. Instrukcje zarządzania systemem informatycznym służącym do przetworzenia danych osobowych ze szczególnym uwzględnieniem wymogów bezpieczeństwa informacji oraz postępowania w sytuacji naruszenia ochrony danych osobowych (załącznik nr 2).

§ 2.

Zobowiązuje wszystkich pracowników Starostwa mających dostęp do danych osobowych zawartych w zbiorach Starostwa do ścisłego przestrzegania niniejszym zarządzeniem instrukcji.

§ 3.

Zobowiązuje wszystkich pracowników mających dostęp do danych osobowych do złożenia oświadczenia o zachowaniu tajemnicy treści danych osobowych, z którymi w toku pracy zapoznają się.

§ 4.

Zobowiązuje inspektora ds. pracowniczych do przechowywania oświadczeń w teczkach akt osobowych.

§ 5.

Za wykonanie zarządzenia czynię odpowiedzialnym Sekretarza Powiatu.

§ 6.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

STAROSTA
Stanisław Jastrzębski

Załącznik nr 1
do Zarządzenia Nr 16/99
Starostwa Wyszowskiego
z dnia 20 października 1999r.

Zasady postępowania przy przetwarzaniu danych osobowych w Starostwie Powiatowym w Wyszkanie.

§ 1.

Przetwarzanie danych osobowych w Starostwie Powiatowym w Wyszkanie jest prowadzone na zasadach określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. Nr 133, poz. 883) przepisach wykonawczych do ustawy oraz na podstawie "Zasad postępowania przy przetwarzaniu danych osobowych w Starostwie Powiatowym w Wyszkanie, zwanych dalej "zasadami".

§ 2.

Przez użyte w zasadach określenia należy rozumieć:

1. dane osobowe - każda informacja dotycząca osoby fizycznej, pozwalająca na określenie tożsamości tej osoby,
2. zbiór danych osobowych - każdy posiadający strukturę zestaw danych o charakterze osobowym, dostępnych według określonych kryteriów, niezależnie od tego, czy zestaw ten jest rozproszony lub podzielony funkcjonalnie,
3. przetwarzanie danych - jakiegokolwiek operacje wykonywane na danych osobowych takie, jak: zbieranie, utrwalanie, przechowywanie, opracowywanie, zmienianie, udostępnianie i usuwanie a zwłaszcza te, które wykonuje się w systemach informatycznych,

4. administrator danych osobowych - Starosta Wyszkowski,
5. administrator bezpieczeństwa informacji - osoba wyznaczona przez administratora danych osobowych odpowiedzialna za bezpieczeństwo danych osobowych w systemie informatycznym, w tym w szczególności za przeciwdziałanie dostępowi osób niepowołanych do systemu, w którym przetwarzane są dane osobowe oraz za podejmowanie odpowiednich działań w przypadku wykrycia naruszeń w systemie zabezpieczeń,
6. naczelnik - naczelnik wydziału Starostwa Powiatowego w Wyszkanie
7. użytkownik - osoba przetwarzająca dane.

§ 3.

Administrator danych osobowych decyduje o celach i środkach przetwarzania danych osobowych.

§ 4.

1. Administrator danych osobowych jest zobowiązany do:

- 1) czuwania nad tym, by będące w jego posiadaniu dane osobowe były przetwarzane zgodnie z prawem,
- 2) zastosowania niezbędnych środków technicznych i organizacyjnych w celu zapewnienia ochrony przetwarzanych w Starostwie danych osobowych,
- 3) sprawowania kontroli nad bezpieczeństwem oraz sposobem przetwarzania danych,
- 4) rejestracji w Głównym Inspektoracie Ochrony Danych Osobowych zbiorów danych przed przystąpieniem do ich przetwarzania.

2. Administrator bezpieczeństwa informacji jest zobowiązany do:

- 1) wprowadzenia w życie i kontroli właściwego przestrzegania "Instrukcji i zarządzania systemem informatycznym służącym do przetwarzania danych osobowych, ze szczególnym uwzględnieniem wymogów bezpieczeństwa informacji",
- 2) reagowania na wszelkie przesłanki wskazujące na możliwość naruszenia tajemnicy danych osobowych,
- 3) podjęcia natychmiastowych działań na rzecz ochrony danych w przypadku naruszenia ustawy,
- 4) prowadzenia ewidencji osób zatrudnionych przy przetwarzaniu danych,
- 5) opracowania i wdrożenia programu szkolenia w zakresie zabezpieczeń systemu informatycznego,
- 6) sygnalizowania niezgodności przepisów oraz aktów wewnętrznych Starostwa z przepisami ustawowymi w zakresie ochrony danych osobowych i przedstawiania stosownych projektów zmian w celu dostosowania ich do regulacji ustawowych.

3. Naczelnicy Wydziałów Starostwa są zobowiązani do:

- 1) współdziałania z administratorem bezpieczeństwa informacji w zakresie przestrzegania instrukcji, o której mowa w ust. 2 pkt. 1
- 2) opracowania dla każdej osoby zatrudnionej przy przetwarzaniu danych osobowych zakresu czynności z uwzględnieniem stopnia dostępu do danych osobowych oraz przewidzianej odpowiedzialności za naruszenie tajemnicy danych odpowiednio do zakresu obowiązków,
- 3) sprawowania nadzoru nad pracą podległych pracowników w zakresie wykonywania czynności służbowych w sposób zapewniający należyłą ochroną danych osobowych,
- 4) zwracania się do administratora danych o rozstrzygnięcie w przypadku istotnych wątpliwości w stosowaniu przepisów prawnych z zakresu ochrony danych osobowych,

5) niezwłocznego zawiadomienia administratora danych osobowych o konieczności utworzenia nowego zbioru danych osobowych, wymagającego rejestracji.

4. Pracownik upoważniony do przetwarzania danych osobowych, przez administratora danych jest zobowiązany do:

- 1) zapoznania się z przepisami prawa w zakresie ochrony danych osobowych,
- 2) stosowania określonych przez administratora danych, procedur i środków mających na celu zabezpieczenie danych przed ich udostępnieniem osobom nieupoważnionym,
- 3) zachowania szczególnej staranności w trakcie wykonywania operacji przetwarzania danych w celu ochrony interesów osób, których te dane dotyczą,
- 4) podporządkowania się poleceniom administratora bezpieczeństwa informacji oraz właściwego naczelnika, w zakresie ochrony danych.

§ 5.

1. Czynności przetwarzania danych osobowych może dokonywać jedynie pracownik upoważniony przez administratora danych osobowych. Wzór upoważnienia stanowi załącznik nr 1 do niniejszych zasad.
2. Bezpośredni nadzór nad przetwarzaniem danych osobowych w działach Starostwa sprawują naczelnicy tych wydziałów. Wzór upoważnienia określającego zakres odpowiedzialności stanowi załącznik nr 2.
3. Pracownik, któremu administrator danych osobowych udzieli upoważnienia, o którym mowa w ust. 2 jest zobowiązany do podpisania oświadczenia. Wzór oświadczenia stanowi załącznik nr 4.

4. W przypadku zatrudnienia nowego pracownika, zmiany stanowiska, zmiany zakresu obowiązków pracowniczych, utworzenia nowego zbioru danych osobowych zmiany sposobu przetwarzania danych lub w innych przypadkach, które wpływają bezpośrednio na rodzaj i zakres przetwarzanych danych, dyrektor jest zobowiązany bezzwłocznie skierować wniosek do administratora danych osobowych o wydanie lub cofnięcie upoważnienia. W przypadku samodzielnych stanowisk pracy cofnięcia lub wydania upoważnienia dokonuje administrator danych bezpośrednio. Wzór pisma o cofnięciu upoważnienia stanowi załącznik nr 3.
5. Wypowiedzenie umowy o pracę jest równoznaczne z cofnięciem upoważnienia do przetwarzania danych osobowych.

§ 6.

Obowiązek przestrzegania tajemnicy danych osobowych spoczywa na wszystkich pracownikach, którzy mają do nich dostęp, również po ustaniu stosunku pracy.

§ 7.

Przetwarzanie danych osobowych sprzeczne z przepisami ustawy o ochronie danych osobowych może stanowić ciężkie naruszenie obowiązków pracowniczych.

~~STAROSTA~~
St.
Stanisław Jastrzębski

Załącznik nr 2
do Zarządzenia Nr 16/99
Starosty Wyszkowskiego
z dnia 20 października 1999r.

INSTRUKCJA

**zarządzania systemem informatycznym służącym do
przetwarzania danych osobowych ze szczególnym
uwzględnieniem wymogów bezpieczeństwa
informacji oraz postępowania w sytuacji
naruszenia ochrony danych osobowych**

§ 1.

POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Instrukcja określa sposób zarządzania systemem informatycznym służącym do przetwarzania danych osobowych w Starostwie Powiatowym w Wyszkowie ze szczególnym uwzględnieniem wymogów bezpieczeństwa i ochrony danych osobowych zawartych w systemie informatycznym, kartotekach, księgach, wykazach i innych zbiorach ewidencyjnych. .
2. Przez użyte w instrukcji określenia należy rozumieć:
 - 1) dane osobowe - wszelkie informacje dotyczące osoby fizycznej, pozwalające na określenia tożsamości tej osoby,
 - 2) administrator danych osobowych - Starosta
 - 3) administrator bezpieczeństwa informacji - osoba wyznaczona przez administratora

danych osobowych odpowiedzialna za bezpieczeństwo danych osobowych w systemie informatycznym, w tym w szczególności za przeciwdziałanie dostępowi osób niepowołanych do systemu, w którym przetwarzane są dane osobowe oraz za podejmowanie odpowiednich działań w przypadku wykrycia naruszeń w systemie zabezpieczeń,

4) użytkownik - osoba przetwarzająca dane.

§ 2.

PRZETWARZANIE DANYCH OSOBOWYCH

1. Przetwarzanie danych osobowych, czyli wszelkie operacje wykonywane na danych zarówno w systemach informatycznych, jak i metodami tradycyjnymi tj. zbieranie, utrwalanie, przechowywanie, opracowywanie, zmienianie, udostępnianie i usuwanie powinno być dokonywane zgodnie z prawem i adekwatne w stosunku do celów, w jakich są przetwarzane
2. Dla każdej osoby, której dane są przetwarzane, system powinien zapewniać odnotowanie:
 - 1) daty pierwszego wprowadzenia danych tej osoby,
 - 2) źródła pochodzenia danych, jeśli dane pochodzą z różnych źródeł,
 - 3) identyfikatora użytkownika wprowadzającego dane,
 - 4) informacji komu, kiedy i w jakim zakresie dane zostały udostępnione, jeśli przewidziane jest udostępnianie danych innym podmiotom, chyba, że dane te traktuje się jako dane powszechnie dostępne,
 - 5) sprzeciwów, o których mowa w art. 32 ust 1 pkt. 7 i 8 ustawy o ochronie danych osobowych.

3. Dane osobowe udostępnia się na pisemny umotywowany wniosek skierowany do administratora danych. Wniosek powinien zawierać informacje umożliwiające wyszukanie w zbiorze żądanych danych osobowych oraz wskazywać ich zakres i przeznaczenie.

4. Administrator danych odmawia udostępnienia danych osobowych ze zbioru gdy mogłoby to spowodować:

- 1) ujawnienie wiadomości stanowiących tajemnicę państwową,
- 2) zagrożenie dla obronności kraju lub bezpieczeństwa państwa, życia lub zdrowia ludzi, mienia lub bezpieczeństwa i porządku publicznego,
- 3) istotne naruszenie dóbr osobistych osób, których dane dotyczą lub innych osób.

§ 3.

OCHRONA DOSTĘPU DO DANYCH OSOBOWYCH W SYSTEMIE INFORMATYCZYM

1. Osobie upoważnionej przez administratora danych osobowych do przetwarzania danych, administrator bezpieczeństwa informacji przydziela identyfikator, który wraz imieniem i nazwiskiem zostaje wpisany do ewidencji prowadzonej przez administratora danych.

2. Identyfikator składa się z symbolu wydziału oraz symbolu pracownika.

3. Identyfikator nie powinien być zmieniany, a po wyrejestrowaniu nie powinien być przydzielony innej osobie.

4. Z każdym identyfikatorem związane jest hasło określane przez użytkownika i

utrzymywane przez niego w tajemnicy. Hasło powinno zawierać co najmniej 5 znaków i być zmieniane nie rzadziej niż co cztery tygodnie.

5. Identyfikator oraz hasło, osoby, która utraciła uprawnienia do dostępu do danych osobowych należy niezwłocznie wyrejestrować z systemu informatycznego.

6. Użytkownik, który zapomniał hasła, zgłasza ten fakt administratorowi bezpieczeństwa informacji, który ma możliwość zmiany hasła i umożliwić wprowadzenie nowego hasła.

7. Podczas rejestracji użytkownika systemu informatycznego ustala się prawa dostępu do aplikacji obsługującej zbiór danych osobowych, zgodnie z zakresem obowiązków pracownika.

8. W celu przystąpienia do pracy użytkownik wprowadza do systemu:

- 1) swój identyfikator (login name),
- 2) indywidualne hasło (password).

9. Po zakończeniu pracy użytkownik zamyka dostęp do danych przez zastosowanie funkcji "logout".

§ 4.

OCHRONA URZĄDZEŃ PRZETWARZAJĄCYCH DANE OSOBOWE

1. Urządzenia służące do przetwarzania danych osobowych zasilane energią elektryczną powinny być zabezpieczone przed utratą tych danych w wyniku awarii lub zakłóceń sieci elektrycznej - zasilaniem awaryjnym.

2. Kopie awaryjne powinny być sporządzane codziennie i archiwizowane w systemie gwarantującym posiadanie przynajmniej trzech ostatnich kopii.
3. Kopie awaryjne powinny być tworzone na odpowiednich nośnikach informacji (np. taśmy magnetyczne) i przechowywane w pomieszczeniu innym niż serwer, w kasie pancerniej, do której dostęp powinny mieć dwie upoważnione osoby.
4. Ekran monitorów urządzeń przetwarzających dane, powinny być zaopatrzone w automatyczne wygaszacze ekranów, . włączające ekran po wprowadzeniu przez użytkownika hasła.
5. Monitory stanowisk dostępu do danych osobowych powinny być ustawione tak aby uniemożliwić wgląd w dane osobom nieupoważnionym:
6. Z urządzeń, dysków lub innych nośników informatycznych zawierających dane osobowe, przeznaczonych do likwidacji należy usunąć zapis lub je uszkodzić w sposób uniemożliwiający odczytanie tych danych.
7. Przed naprawą urządzeń, dysków lub usunąć z nich zapis, zawierający dane osobowe. Naprawa tych urządzeń może odbywać się wyłącznie pod nadzorem osoby upoważnionej przez administratora bezpieczeństwa informacji.
8. Jeżeli istnieje konieczność przewożenia dyskietek, powinny być przewożone w zaplombowanych pudełkach, przez osobę upoważnioną przez administratora bezpieczeństwa informacji.

9. System informatyczny powinien być wyposażony w program antywirusowy.

10. Każda dyskietka, która ma być użyta, powinna być poddana działaniu programu antywirusowego.

11. Przeglądy i konserwacja systemów, komputerowych są dokonywane na podstawie umów zawartych z uprawnionymi podmiotami.

§ 5.

ZABEZPIECZANIE POMIESZCZEŃ I BUDYNKÓW, W KTÓRYCH PRZETWARZANE SĄ DANE OSOBOWE

1. Wykaz pomieszczeń tworzących obszar, w których przetwarzane są dane osobowe jest przechowywany w szafie pancерnej za pośrednictwem administratora bezpieczeństwa informacji.

2. Pomieszczenia, w których przetwarzane są dane osobowe powinny być zamykane na czas nieobecności osób zatrudnionych przy przetwarzaniu danych, w sposób uniemożliwiający dostanie się do środka osób niepowołanych.

3. W pomieszczeniach, w których przetwarza się dane osobowe, osoby trzecie mogą przebywać wyłącznie w obecności osób upoważnionych do przetwarzania danych.

**POSTĘPOWANIE W SYTUACJACH NARUSZENIA ZASAD
OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH**

W przypadku gdy stwierdzono naruszenie zabezpieczenia systemu informatycznego lub urządzenia, albo gdy zawartość zbioru danych osobowych, ujawnione metody pracy, sposób działania programu lub jakość komunikacji w sieci telekomunikacyjnej mogą wskazywać na naruszenie zabezpieczeń danych, każdy pracownik zobowiązany jest do:

- 1) powstrzymania się od wszelkich działań mogących utrudnić ustalenie kto, kiedy i w jaki sposób naruszył zabezpieczenie tych danych oraz czyje dane osobowe zostały naruszone,
- 2) zabezpieczenia pomieszczenia do czasu przybycia administratora bezpieczeństwa informacji,
- 3) niezwłocznego powiadomienia administratora bezpieczeństwa informacji oraz dyrektora wydziału użytkującej sprzęt komputerowy,
- 4) sporządzenia notatki służbowej opisującej zdarzenie, którą należy przedłożyć administratorowi bezpieczeństwa informacji.

2. Administrator bezpieczeństwa informacji, w przypadku zaistnienia okoliczności wskazanych powyżej, podejmuje niezwłoczne działania uniemożliwiające dalsze naruszenie ochrony danych osobowych, a w szczególności:

- 1) wymienia hasło użytkownika systemu informatycznego,
- 2) dokonuje analizy procedur korzystania z urządzenia oraz komunikacji w sieci komputerowej,
- 3) zabezpiecza przechowywane w urządzeniu dane osobowe,
- 4) dokonuje przeglądu technicznego urządzenia i oprogramowania,
- 5) w razie konieczności odłącza urządzenie od sieci komputerowej.

*Załącznik nr 1
do Zasad postępowania przy
przetwarzaniu danych osobowych
w Starostwie Powiatowym
w Wyszkanie*

UPOWAŻNIENIE

Na podstawie art. 37 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. nr 133, poz. 883)

upoważniam

Pana/ Panią
zatrudnionego/ zatrudnionej w Starostwie Powiatowym w na stanowisku
.....
do przetwarzania danych osobowych, wynikającego z zakresu
obowiązków pracowniczych

Wyszków, dnia

Zobowiązuję:

1. do zastosowania niezbędnych środków technicznych i organizacyjnych określonych w przepisach powszechnie obowiązujących, w celu zapewnienia ochrony przetwarzania danych osobowych w podległym referacie, wydziale, stanowisku. *
2. do kontroli przestrzegania zasad i sposobu wykonywania operacji przetwarzania danych osobowych w Starostwie Powiatowym w Wyszkanie.

Wyszkanie, dnia

* Niepotrzebne skreślić

*Załącznik nr 2
do Zasad postępowania przy
przetwarzaniu danych osobowych
w Starostwie Powiatowym
w Wyszkowie*

UPOWAŻNIENIE

Na podstawie art. 37 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. nr 133, poz. 883)

upoważniam

Pana/ Panią

.....

(stanowisko służbowe)

do przetwarzania danych osobowych, gromadzonych w związku z realizacją przydzielonych obowiązków pracowniczych.

*do Zasad postępowania przy
przetwarzaniu danych osobowych
w Starostwie Powiatowym
w Wyszkanie*

WYCOFANIE UPOWAŻNIENIA

Na podstawie art. 37 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. nr 133, poz. 883)

W związku z:

.....
.....
.....

cofam upoważnienie

Panu/Pani.....
zatrudnionemu/ zatrudnionej w Starostwie Powiatowym w Wyszkanie
na stanowisku.....
do przetwarzania danych osobowych, wynikającego z zakresu obowiązków
pracowniczych.

Wyszków, dnia

*do Zasad postępowania przy
przetwarzaniu danych osobowych
w Starostwie Powiatowym
w Wyszkanie*

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że zapoznałem/ zapoznałam się z treścią ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych (Dz. U. nr 133, poz. 883) oraz Zarządzeniem Starosty Wyszkiego z dnia 20 października 1999 roku wraz z załącznikami i zobowiązuję się do przestrzegania tajemnicy danych osobowych, z którymi mam bezpośredni kontakt w trakcie, jak i po ustaniu zatrudnienia w Starostwie Powiatowym w Wyszkanie, a w szczególności:

- zachowania szczególnej staranności w trakcie wykonywania operacji przetwarzania danych w celu ochrony interesów osób, których one dotyczą,
- zabezpieczenia danych przed ich udostępnieniem osobom nie upoważnionym.

.....
(data)

.....
(czytelny podpis pracownika)